

Slovenija-transplant

Zavod Republike Slovenije
za presaditve organov in tkiv
Slovenija transplant
Zaloška 7, SI-1000 Ljubljana
☎ +386 1 300 68 60
🌐 www.slovenija-transplant.si

Sporočilo za javnost

Ljubljana, 10. oktober 2025

Evropski dan darovanja organov 2025 (11. oktober)

Evropski dan darovanja je pobuda v državah Sveta Evrope in vsakoletna priložnost, da premislimo naša stališča in želje glede darovanja organov po smrti. Ključno sporočilo letošnjega evropskega dneva darovanja je: dan za pogovor, dan za opredelitev.

Osrednja prireditve ob evropskem dnevu darovanja organov je potekala 10. oktobra 2025. Rdeča nit dogodka so bili svojci oziroma družine darovalcev. Andrej Gadžijev, dr. med., direktor Zavoda Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant pojasnjuje: *»Letošnji evropski dan darovanja je zares nekaj posebnega, saj smo sredi leta dosegli pomemben mejnik, in sicer 1000 umrlega darovalca organov od ustanovitve nacionalne mreže donorskih bolnišnic leta 1998 dalje. Spodbudno je, da imamo skozi leta visoko stopnjo podpore javnosti. Povprečno tri od štirih vprašanih družin oz. svojcev umrlih privoli v darovanje. Za to plemenito odločitev se prav vsem in vsakomur posebej zahvaljujemo. To je gesta z velikim pomenom, saj nekomu drugemu v življenjski stiski omogoči zdravljenje«.*

Še vedno pa se o darovanju organov premalo pogovarjamo. Odprti pogovori med bližnjimi, v družini, so važni, da se v bolnišnici v ključnih, pogosto kritičnih in travmatičnih situacijah, lahko veliko bolj jasno in odkrito pogovarjamo o možnostih za darovanje organov. *»Med tistim prelomnim trenutkom, ko so pri družini umrle osebe lahko prisotna najmočnejša negativna čustva, koordinatorji in zdravniki želimo biti slišani. Če je volja glede darovanja organov znana vnaprej, je odločitev glede darovanja organov jasna, za svojce celo razbremenilna«,* je povedal Gadžijev.

Družine darovalca po odločitvi za darovanju

Gospa Polona je skupaj z ostalimi člani družine po tragičnem dogodku med športnim treningom 14-letnega sina privolila v darovanje organov. Svojci so sicer redko pripravljeni javno spregovoriti. *»Tukaj govorim predvsem zato, ker si želim, da se v javnosti jasno izpostavi, kako pomemben in zelo razbremenilen je pogovor o darovanju organov in opredelitev za časa življenja. Razbremenilen je za svojce, ki se po popolnoma nepričakovani in grozljivi situaciji znajdejo v najtežjih trenutkih, trenutkih travme in obupa. Mi smo to doživeli. Takrat, v stanju grozljivega šoka, nismo slišali, nismo razumeli besed iz ust zdravnikov. Pri nas je mlajši sin vedel, da bi Urban želel darovati organe. Skupaj v družini smo sprejeli odločitev za darovanje, celo predlagali smo jo.«* Od darovanja je minilo že nekaj časa, imeli so čas za temeljit premislek, predelovanje neizmerne izgube, tudi premišljevanja o odločitvi za darovanje. *»Bi se danes odločila enako? Da. Ker čutim, da je pravilno, ker je bilo v skladu z značajem in dejanji mojega sina. Danes sem ponosna, da je Urban rešil življenja in jih mnogo osrečil. Srčno privoščim vsakemu prejemniku, da je dobil ta neprecenljivi dar. Ob prvi obletnici njegovega darovanja*

in po temeljitem premisleku sem se v njegov spomin tudi sama formalno opredelila za darovanje», je sklenila gospa Polona.

Dan za opredelitev

V Sloveniji darovanje organov brez soglasja ni mogoče. Tudi ob letošnjem evropskem dnevu darovanja v Slovenija-transplantu spodbujamo k razmisleku, pogovoru in formalni opredelitvi. Opredelitev po elektronski poti preko portala eUprava je hitra in varna. Osebnost pa se oglašite na več lokacijah po Sloveniji. Informacije so na spletni strani www.slovenija-transplant.si.

»Še vedno smo tukaj«

Prireditev smo zaokrožili z odprtjem razstave. Pot od darovalca do prejemnika, postopke od klica v centralno koordinacijsko pisarno v Slovenija-transplantu do uspešno zaključene presaditve organa smo prikazali s foto esejem »Še vedno smo tukaj«. Umetniško-dokumentarne fotografije Ele Zdešar gledalce vabijo k spoznavanju strokovno kompleksnega področja in tudi vabijo k soočenju z vprašanjem: Ali bi po smrti darovali organe?

Statistični podatki (obdobje 1. 1. - 30. 9. 2025)

- 34 darovalcev je podarilo 115 organov za zdravljenje. Rezultati so podobni lanskim.
- V Centru za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana presadili 80 organov, od tega 31 ledvic, 20 src, 15 jeter, 7 pljuč in 1 trebušno slinavko. Rezultati so podobni lanskim.
- Stopnja privolitve svojcev za darovanje je v letošnjem letu okoli 75 %.
- Na čakalnem seznamu za presaditev organa je bilo na dan 2. 10. 2025 241 bolnikov.
- Do konca septembra se je v Nacionalnem registru opredeljenih oseb glede darovanja organov po smrti opredelilo skupaj 740 oseb, od tega 709 za darovanje in 31 proti. Skupaj je v registru vpisanih 17.225 ljudi (165 jih nasprotuje darovanju).

Vir podatkov: Slovenija-transplant